

PG 1238
.U54
Copy 1

Handwritten text in a red stamp, possibly indicating a date or classification.

PRESIDIO OF MONTEREY, CALIFORNIA

РУССКИЙ

СРПСКОХРВАТСКИ

華語

SHQIP

MAGYAR

日本語

TURKÇE

PORTUGUÊS

فارسی

ROMÂNĂ

УКРАЇНСЬКА

ITALIANO

BAHASA INDONESIA

ภาษาไทย

БЪЛГАРСКИ

POLSKI

粵語

ČESKY

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

한국어

ESPAÑOL

FRANÇAIS

العربی

SLOVENŠČINA

SUOMENKIELI

DEUTSCH

TIẾNG VIỆT NAM

LIETUVIŲ

SERBO-CROATIAN

NARRATION TO ACCOMPANY
ILLUSTRATED MILITARY
SITUATIONS

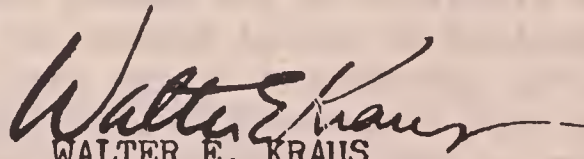
မြန်မာဘာသာ

HEADQUARTERS
ARMY LANGUAGE SCHOOL
Presidio of Monterey, California

9 August 1956

INTERROGATION EXERCISES AT ARMY LANGUAGE SCHOOL

THOSE EXERCISES CONTAINED HEREIN WHICH PERTAIN TO INTERROGATION ARE BASED UPON EXERCISES PREPARED BY THE ARMY GENERAL SCHOOL, 1953, AND ARE EXCELLENT FOR LANGUAGE TRAINING. HOWEVER, EVERYONE USING THESE EXERCISES MUST REALIZE THAT THE PRISONER RESPONSES ARE NOT INTENDED TO BE EXAMPLES FOR U. S. PERSONNEL. SHOULD YOU BECOME A PRISONER OF WAR YOUR CONDUCT AND ANSWERS TO QUESTIONS SHOULD BE GOVERNED BY THE "MILITARY CODE" OF 1955.

WALTER E. KRAUS
Colonel, Artillery
Commandant

INFORMATION I MAY DISCLOSE SHOULD I
BECOME A PRISONER OF WAR

WHEN QUESTIONED, SHOULD I BECOME A PRISONER OF WAR, I AM BOUND TO GIVE ONLY NAME, RANK, SERVICE NUMBER AND DATE OF BIRTH. I WILL EVADE ANSWERING FURTHER QUESTIONS TO THE UTMOST OF MY ABILITY. I WILL MAKE NO ORAL OR WRITTEN STATEMENTS DISLOYAL TO MY COUNTRY AND ITS ALLIES OR HARMFUL TO THEIR CAUSE.

When questioned, a prisoner of war is required by the Geneva Convention and permitted by this Code to disclose his name, rank, service number and date of birth. A prisoner of war may also communicate with the enemy regarding his individual health or welfare as a prisoner of war and, when appropriate, on routine matters of camp administration. Oral or written confessions true or false, questionnaires, personal history statements, propaganda recordings and broadcasts, appeals to other prisoners of war, signatures to peace or surrender appeals, self criticisms or any other oral or written communication on behalf of the enemy or critical or harmful to the United States, its allies, the Armed Forces or other prisoners are forbidden.

It is a violation of the Geneva Convention to place a prisoner of war under physical or mental torture or any other form of coercion to secure from him information of any kind. If, however, a prisoner is subjected to such treatment, he will endeavor to avoid by every means the disclosure of any information, or the making of any statement or the performance of any action harmful to the interests of the United States or its allies or which will provide aid or comfort to the enemy.

Under Communist Bloc reservations to the Geneva Convention, the signing of a confession or the making of a statement by a prisoner is likely to be used to convict him as a war criminal under the laws of his captors. This conviction has the effect of removing him from the prisoner of war status and according to this Communist Bloc device denying him any protection under terms of the Geneva Convention and repatriation until a prison sentence is served.

U. S. Army Language School, Monterey, Calif.

SERBO-CROATIAN

Narration to Accompany
Illustrated Military Situations

November, 1956

ARMY LANGUAGE SCHOOL
Presidio of Monterey, California

PG 1238
U54

TABLE OF CONTENTS

TITLE	PAGE
УВОД	1
ПРВИ ДЕО	2
1-РЕГРУТОВАЊЕ	2
1-0 Позив за регрутовање	2
1-1 Излазак пред регрутну комисију	2
1-2 Јављање за лекарски преглед	2
1-3 Лекарски преглед	2
1-4 Способан за војну службу	2
1-5 Полагање заклетве	3
1-6 Долазак у логор	3
2-РЕГРУТ	4
2-0 Касарна или логор	4
2-1 Издавање одеће	4
2-2 Издавање опреме	4
2-3 Преглед једне собе у касарни	5
2-4 Радно одељење	5
2-5 Регрут на првој смотри	5
2-6 Одлазак на отсуство са објавом, док други бежи без дозволе	5
3-ВОЈНА ОБУКА	6
3-0 Пешадиски егзерцир	6
3-1 Поздрављање и окретање на месту	6
3-2 Војници за време "вољно" и у строју	6
3-3 Обука у савлађивању препрека	7
3-4 Усиљени марш	7
3-5 Постављање шатора у биваку	7
3-6 Повратак у логор камионима	7
4-ОБУКА С ОРУЖЈЕМ	8
4-0 Гађање пушком у циљеве (у мете)	8
4-1 Вежбање у борби ножем (бајонетом)	8
4-2 Бацање ручних бомби	8
4-3 Гађање пиштољем	8
4-4 Ставови за гађање	8
4-5 Руковање митраљезом	8
4-6 Гађање хаубицом и минобацачима	8
5-ПОЛОЖАЈИ НА ФРОНТУ	9
5-0 Артиљериски двобој на фронту	9
5-1 Стрелачко одељење у рововима и на ватреним положајима	9
5-2 Постављање жичаних препрека ноћу	9
5-3 Непријатељско осветљавање захтева опрезу	9
5-4 Један камуфлирани тенк	9

5-5	Постављање мина	9
5-6	Један оброк у рову	9
6-	ОДБИЈАЊЕ НЕПРИЈАТЕЉСКОГ НАПАДА	10
6-0	Један непријатељски вод прелази реку ноћу	10
6-1	Карта (Скица) операција	10
6-2	Напредовање према нашим линијама	10
6-3	Један војник наилази на мину	10
6-4	Сечење бодликаве жице	10
6-5	Бранилац гађа нападача	10
6-6	Повлачење са губитцима	10
7-	ИЗВИЋАЊЕ	11
7-0	Штаб пука	11
7-1	Вођа патроле упознаје своје људство са задатком	11
7-2	Група напредује прикривено	11
7-3	Вођа патроле употребљава доглед да осмотри непријатељске положаје	11
7-4	Примећени су возила и тенкови да се крећу друмом	11
7-5	Прикривени (камуфлирани) артиљериски положаји	11
7-6	Вођа патроле рапортира	11
8-	БОМБАРДОВАЊЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ ТРУПА	12
8-0	Извиђачки авион осматра колону тенкова, камиона и артиљерије који се крећу на југ	12
8-1	Обавештајни официр рапортира команданту дивизије	12
8-2	Лаки бомбардери и ловци полећу	12
8-3	Митраљирање непријатељске колоне	12
8-4	Бомбардери уништавају тенковску колону	12
8-5	Авион погођен митраљеском ватром	12
8-6	Два авиона су оборена, пилот се спасава падобраном	12
9-	ПОЧЕТАК ВЕЛИКОГ НАПАДА	13
9-0	Штаб дивизије планира напад по карти	13
9-1	Авион ствара димну завесу дуж реке	13
9-2	Прелажење реке у гуменим понтонима	13
9-3	Приближавање непријатељским линијама; бацање пушчаних бомби	13
9-4	Један непријатељски положај је неутралисан употребом пламенобацача	13
9-5	Бранилац се предаје	14
9-6	Мостобран с оне стране реке је обезбеђен	14
10-	ВЕЛИКИ НАПАД У ПУНОМ ЗАМАХУ	15
10-0	Инжињерци граде понтонски мост	15
10-1	Артиљерија и тенкови прелазе реку	15
10-2	Уништење једне непријатељске отпорне тачке	15
10-3	Чилићење заузетих положаја (Борба прса у прса)	15
10-4	Ратни заробљеници се спроводе у позадину	15
10-5	Ручни реактивни бацачи (Базуке) се употребљавају против тенкова	15
10-6	Противтенковски топови у дејству	15

11-ИСПИТИВАЊЕ РАТНОГ ЗАРОБЉЕНИКА	16
11-0 У шатору обавештајног официра	16
11-1 Заробљеника претражују одмах по заробљавању	16
11-2 Заробљеникове ствари су на столу	16
11-3 Обавештајни официр се труди да се спријатељи са заробљеником	16
11-4 Заробљеник даје своје личне податке	16
11-5 Заробљеник даје важна обавештења о непријатељским јединицама	16
11-6 Заробљеника спроводе натраг у логор	16
12-ПРОБОЈ	17
12-0 Продирање и окружавање јаким непријатељских снага	17
12-1 Тенкови и коморе са свим потребама напредују	17
12-2 Под заштитом авиона	17
12-3 Бомбардери нападају индустриска постројења у дубокој позадини	17
12-4 Ловци нападају бомбардере	17
12-5 Бомбардовање аеродрома и уништење непријатељских авиона на земљи	17
12-6 Разорени непријатељски положаји	17
13-КОНВОЈ БРОДОВА СЕ КРЕЋЕ	18
13-0 Конвој бродова на мору	18
13-1 Оперативна карта показује велики координирани напад са копна и с мора	18
13-2 Укрцавање трупа и материјала	18
13-3 Брод наилази на пловешу мину	18
13-4 Подморнице нападају конвој	18
13-5 Подморница погођена дубинском бомбом	18
13-6 Авиони полећу са носача авиона	18
14-НЕУСПЕЛО ИСКРЦАВАЊЕ НА ОБАЛУ	19
14-0 Приближавање обали	19
14-1 Авиони штите амфибиску операцију	19
14-2 Искрцавање на обалу	19
14-3 Непријатељ одбија амфибиску операцију	19
14-4 Отступање на брод	19
14-5 Повлачење експедиционих снага	19
14-6 Указивање прве помоћи рањеницима	19
15-ПАДОБРАНЦИ ПОЗАДИ ЛИНИЈА	20
15-0 Падобранске јединице се спуштају позади линија	20
15-1 Карта са описом циља падобранаца	20
15-2 Напредовање ка циљу	20
15-3 Евакуација рањеника хеликоптером	20
15-4 Читање бусоле (компаса)	20
15-5 Захтевање артиљериске подршке	20
15-6 Подршка је добивена	20

16-ШПИЈУН УХВАЋЕН И ПОГУБЉЕН	21
16-0 Фотографисање тајних докумената	21
16-1 Скривање докумената која ће доцније однети други члан исте шпијунске организације	21
16-2 Узимање докумената	21
16-3 Радио емисија са скривене радиостанице	21
16-4. Агент службе безбедности хвата човека који снима (фотографише) у близини војних објеката	21
16-5 Осуђен од војног суда	21
16-6 Погубљење стрељањем	21
17-НЕПРИЈАТЕЉСКА ИНФИЛТРАЦИЈА И ГЕРИЛА	22
17-0 Место контроле избеглица	22
17-1 Црвени крст помаже избеглице	22
17-2 Летци који позивају на предају бачени су из авиона	22
17-3 Непријатељски војни бегунац се предаје показујући летак	22
17-4 Непријатељски војници прикривени као избеглице провлаче се позади наших линија	22
17-5 Они почињу герилску акцију против колона натоварених разним потребама	22
17-6 Бацање у ваздух моста на кључном положају	22
18-ЗАВРШНИ НАПАД НА ГЛАВНИ ГРАД (ПРЕСТОНИЦУ)	23
18-0 Завршни напад из више праваца како је планиран по карти	23
18-1 Уличне борбе у непријатељском главном граду	23
18-2 Непријатељ гађа са прозора и кровова	23
18-3 Ослободиоци одговарају ватром иза заклона	23
18-4 Мине изненађења	23
18-5 Гласноговорник са тенка позива непријатеља да обустави безнадежан отпор	23
18-6 Под опсадним стањем војна полиција контролише грађане	23
19-ПРОСЛАВА ДАНА ПОБЕДЕ	24
19-0 Примирје је потписано	24
19-1 Труба свира прекид ватре. Трупe се веселе.	24
19-2 Велика војна свечаност (парада) са војном музиком	24
19-3 Одликовање једног хероја	24
19-4 Стварно заслужено унапређење	24
19-5 Разонода рањеника у болници	24
19-6 Комеморација (Одавање почести) мртвима	24
ДРУГИ ДЕО	
М-1 ПЕШАДИСКО НАОРУЖАЊЕ	25
М-1-1 Бестрзајни топ	25
М-1-2 Тешки митраљез	25
М-1-3 Пушка и карабин	25
М-1-4 Ручни реактивни бацач или базука	25

М-1-5 Пушчана бомба	25
М-1-6 Аутоматски пиштољ	25
М-1-7 Ручна бомба	26
М-1-8 Нож (Бајонет)	26
М-2 АРТИЉЕРИСКО НАОРУЖАЊЕ	27
М-2-1 Противавионски топ	27
М-2-2 Минобацачи	27
М-2-3 Лаки топ	27
М-2-4 Лака хаубица	27
М-2-5 Средњи топ	27
М-2-6 Средња хаубица	28
М-3 НАДЛЕЖНОСТ У КОМАНДОВАЊУ	29
М-3-1 Чиновни, њихове ознаке и одговарајући положаји у југословенској војсци	29
М-3-2 Организација јединица	31
М-4 РОДОВИ ВОЈСКЕ И СЛУЖБЕ	32
М-5 ЈЕДИНИЦЕ ВОЈСКЕ	33
М-6 ОПШТА КАРТА ЈЕДНОГ ВОЈНОГ ПОХОДА	36
М-7 ДЕО ПРОТИВНИЧКИХ СНАГА У МОМЕНТУ ИЗБИЈАЊА НЕПРИЈАТЕЉСТАВА	39
М-8 ТОПОГРАФСКИ ЗНАЦИ	41

УВОД

ОРУЖАНА СИЛА

Армија (Војска), ваздухопловство, ратна морнарица

Свака држава има своју оружану силу која јој служи да заштити њене интересе у међународним односима онда када се ти интереси не могу заштити дипломатским путем.

Оружана сила се састоји из три вида: Армије (војске), ратног ваздухопловства и ратне морнарице.

Целокупном оружаном силом командује њен врховни командант, који је обично шеф државе. Сваки вид има свог команданта који је потчињен врховном команданту. Тако постоје команданти армије (војске), ратног ваздухопловства и ратне морнарице.

За извршење својих задатака, оружана сила се попуњава људством из народа. Младићи који ступају у оружану силу зову се регрути и они се регрутују (примају) у оружану силу и вежбају у њој за дужности у миру и рату.

За време мира оружана сила је релативно мала и она се састоји из професионалаца који вежбају регруте и који усавршавају војну науку и вештину спремајући на тај начин народ и државу за рат. Величина мирнодопске оружане силе зависи од више чињеница као што су: број и јачина вероватних непријатеља, економско стање државе, број становника, број и јачина савезничких нација, итд.

За време рата јачина оружане силе највише зависи од богатства земље и броја становника.

Кад је рат у изгледу, врши се мобилизација оружане силе. Мобилизација је прелаз из мирнодопске оружане силе у ратну оружану силу.

У следећем тексту биће описане све фазе у животу оружане силе, задржавајући се највише на армији (војсци).

Изнећемо живот једног младића од ступања у армију па до изласка из ње.

1 - РЕГРУТОВАЊЕ

- 1-0 Позив за регрутовање
- 1-1 Изазак пред регрутну комисију
- 1-2 Јављање за лекарски преглед
- 1-3 Лекарски преглед
- 1-4 Способан за војну службу
- 1-5 Полагање заклетве
- 1-6 Долазак у логор

Када је Јужна Држава ушла у рат, проглашена је општа мобилизација оружане силе. Сви способни људи су добили позив за одлазак на војну службу. Ускоро после прогласа опште мобилизације младић Јован, који дотле није служио у оружаног сили, добио је позив од регрутне комисије. Јован узима писмо, отвара коверат и полако чита писмо. Из писма он сазнаје да мора да се јави регрутној комисији која се налази у команди војног округа и то већ сутра. Јован види да сада мора да се спрема за одлазак. Он нема много времена за поздрављање са пријатељима и зато ће само неке од њих позвати телефоном и рећи им збогом.

Рано изјутра двадесет и петог маја, Јован је пред касарном свог војног округа. У рукама носи два кућера са својим стварима. На капији се налази један стражар са пушком о десном рамену. Крај капије је стражарница у коју се стражар склања кад је рђаво време. Овај стражар стоји на капији и пази да непозвана лица не улазе у касарну. Цела касарна је окружена оградом од жице и саобраћај се врши кроз једну или више капија. Стражар пита Јована куда иде а Јован му одговара да иде пред регрутну комисију. Онда му стражар каже, "Иди, младићу, у зграду број две стотине седамдесет и пет, тамо се налази комисија."

Ушавши у прву канцеларију, Јован је видео један писаћи сто за којим је седео један водник. Он му прилази и показује му писмени позив. Водник и не гледа на Јованов позив већ му палцем десне руке показује на врата друге собе. Кроз та врата се виде извесни младићи. Они су свучени и спремни за лекарски преглед. Јован одлази ка тој соби из које се чује жагор.

Ушавши у собу он је видео лекаре и лекарске помоћнике који прегледају регруте. Лекари и њихови помоћници имају на себи беле мантиле. Они припадају санитетској служби у армији. Један од њих мери на ваги тежину регрута, други сантиметром мери обим груди, трећи мери висину, а четврти бележи податке добивене мерењем у један образац. Јован се свлачи и чека на ред. Убрзо су и њега прегледали.

Када је дошао код последњег лекара овај га је детаљно прегледао. Он је стетоскопом послушнвао рад његовог срца и његових плућа и најзад га ухватио левом руком за десно раме и казао му: "Младићу, ти си потпуно здрав и способан за војну службу у свакој борацкој јединици. Сад иди напоље и чекај. У четири сата ће доћи војни аутобус да одвезе тебе и твоје другове у логор."

Јован је био задовољан. Кад већ треба да буде војник, волео је да

буде у борачкој јединици а не у некој неборачкој.

Пошто се обукао, Јован је отишао у једну канцеларију где су му саопштили да је распоређен у борачке трупе и да ће сад одмах положити заклетву на војну службу. Један војни чиновник га је позвао да изговара речи заклетве за њим и Јован то чини. И Јован и чиновник држе подигнуте руке док изговарају заклетве.

Око један сат доцније стигао је војни аутобус који је превезао Јована и његове другове у логор. Он је стигао у логор баш у тренутку кад је спуштана застава и кад су војници поздрављали заставу. Спуштање заставе означава свршетак радног дана за војнике у логору.

- 2-0. Касарна или логор
- 2-1 Издавање одеће
- 2-2 Издавање опреме
- 2-3 Преглед једне собе у касарни
- 2-4 Радно одељење
- 2-5 Регрут на првој смотри
- 2-6 Одлазак на отсуство са објавом,
док други бежи без дозволе

Јован је преноћио у једној соби са више регрута па је сутрадан устао рано да присуствује прозивци. Он је био привремено распоређен у једну чету и његово име је тог јутра већ било на четном списку.

Доцније у току дана, Јован је имао прилике да разгледа логор у коме станује. Гарнизон у логору је врло велик. Он се састоји из јединица стално додељених логору, једног одељена жена и једне дивизије овде на обуци. Ова дивизија је тек активирана.

Трупе ове дивизије су смештене у баракe или касарне. У логору се налази много зграда потребних за живот и рад трупа. Тако, ту се налазе: стражаре, кухиње, болница, црква, гараже, магацини са храном, оружјем и муницијом и још много складишта са ратним материјалом. Један логор је у ствари војнички град и у њему се налазе и установе за разоноду војних лица као што су позоришта, биоскопи, игралишта за фудбал и друге спортове, итд. Разна возила се паркирају на одређена места за паркирање. У логору се види и резервоар за воду. И у логору може да избије пожар као и у граду. Зато логор има своју ватрогасну чету.

Јован је већ изјутра позван у једну канцеларију где је од мобилизационог официра сазнао да је распоређен у пешадију и то као стрелац-пешак. Он се радује овоме, јер је и његов отац био у стрељачкој чети у Другом светском рату.

Он одлази у складиште да прими униформу и ратну опрему. Магационер му издаје одећу и обућу муњевитом брзином. Он просто баца делове одеће вичући гласно: "Једна блуза, једне панталоне, три капе, доколенице, амблем, рукавице" итд. Све је готово за пет минута.

Примивши одећу Јован прелази у друго одељење складишта, где му један водник издаје шлем, пушку, нож (бајонет), опасач са фишеклијама, чутурицу, маску против бојних отрова и ранац. Јован подешава маску према своме лицу да се увери да је маска одговарајуће величине. Све примљене ствари Јован пакује у свој војнички џак и односи их у касарну. Он је толико збуњен мноштвом ствари које је примио да просто не зна шта да чини са њима. Међутим, у касарни им је четни старешина, старији водник Иван Павловић, казао да ће следећа два дана употребити за паковање добивене спреме и уређење соба. "Хвала Богу" каже Јован, и седа на кревет да се одмори и размисли шта ће да уради са тим силним стварима.

Следећа два дана су протекла у раду на уређивању соба и спреме. Водник Павловић је прво казао свима регрутима како се зове који део опреме, За-

тим су им десетари показивали како се та опрема пакује и како је војник носи на себи. Најзад им је показано како се намештају кревети и уређују собе, нужници, ходници, трпезарија и друге просторије у којима живе војници. У току та два дана војници су били обучени у радничка одела а не у свакодневну униформу.

Трећи дан је одређен за смотру. Смотру врши командир чете са четним старешином. Сваки војник прописно обучен стоји крај свог кревета у ставу "мирно." Док командир чете гледа војнике и проналази грешке у њиховом одевању и личном држању, дотле четни старешина прегледа кревете. Он проналази да је неколико војника рђаво наместило кревете и наређује им да их одмах поправе. Јован је добро прошао на смотри и њега је командир чете похвалио пред свим војницима.

Следећег дана нови војници су добили наређење да обуку радничко одело и да иду на рад у касарни. Они су распоређени да раде код руковаоца складишта и Јован са осталима утоварује сандуке муниције у камион. Тако је прошао цео дан.

Најзад је дошао последњи радни дан у недељи. По подне је опет наређена смотра. Војници су спаковали личну опрему у џакове, обукли свакодневно одело, спаковали ранчеве, натоварали их на леђа, припасали опасаче са фишеклијама, прикачили чутурице и бомбе на опасаче, ставили упртаче на себе и бомбе на њих, ставили шлемове на главе и узели пушке о десно раме. Онда су се постројили и чекају. Четни старешина иде од једног до другог и прегледа их. Јован је и овде добро прошао. Четни старешина му није ставио ни једну примедбу.

У суботу сви добри војници добијају дозволе за одлазак у град. Јован је био уредан и исправан целе недеље, обављао је своје дужности савесно и на време и његове претпостављене старешине су биле врло задовољне њиме. Зато је он добио дозволу за одлазак у град, обукао своје ново одело, спаковао у ручну торбу прибор за умивање и бријање и сада излази кроз капију. Он показује дежурном полицајцу своју дозволу и овај му каже да може да иде.

Један од Јованових другова није био тако срећан. Он није добио дозволу за излазак у град јер је био неуредан, није вршио службу како треба и није се понашао војнички. Због таквог недисциплинованог држања он није добио дозволу за излазак у град. Он се наљутио и решио се да иде кући без дозволе. Он се провлачи кроз једну рупу у огради. Његова радост је била кратког века, јер је мало доцније ухваћен од стране војне полиције, стављен у затвор и биће изведен пред војни суд. Казна за овакву грешку је врло тешка. Он ће вероватно бити кажњен затвором и при отпусту из војске биће му то записано у војничку исправу.

- 3-0 Пешадиски егзерцир
- 3-1 Поздрављање и окретање на месту
- 3-2 Војници за време "вољно" и у строју
- 3-3 Обука у савлађивању препрека
- 3-4 Усиљени марш
- 3-5 Постављање шатора у биваку
- 3-6 Повратак у логор камионима

Сви војници у армији морају да прођу кроз регрутску обуку. Ова обука даје војницима основна знања у руковању оружјем, пешадиском егзерциру, познавању и употреби ручног оружја, читању карата и планова, итд.

Данас Јован почиње обуку. Он прво учи пешадиски егзерцир. Пешадиски егзерцир није лак ни за старе извежбане војнике акамоли за регруте. Командири водова су извели своја одељења на вежбалиште, које је у касарнском кругу. Војници су понели са собом ручно оружје и сада раде егзерцир по одељењима. Командири одељења показују војницима како треба да се крећу на команду "Напред марш!", затим како да иду "у ногу", како да носе пушке о десном рамену, како да се равнају, како да се крећу трчећим кораком, итд.

Највећа пажња је данас поклоњена окретању на месту и поздрављању руком. Командир одељења баш ради са Јованом док водник Павловић рапортира командиру чете капетану Илићу. Павловић диже десну руку капи и поздравља капетана, па пошто је спустио руку он рапортира: "Друже капетане, у чети има шездесет три војника. Чета ради пешадиски егзерцир, окретање, и поздрављање на месту." Капетан Илић осматра рад и пошто је задовољан радом војника наређује да се војницима да "вољно." Водник Павловић даје знак руком и командири одељења га примају. Наједанпут се прекидају све команде "на-лево," "на-десно," "напред марш," итд., и чује се "вољно." Чим неко одељење чује ову команду, сви војници у одељењу сложено поздрављају командира одељења и напуштају строј. Док су у строју, војници раде све по команди командира свога одељења а када добију "вољно" они могу да разговарају, да пуше и да иду на сврше нужду. Али, иако имају "вољно" они не смеју да се удаљавају са егзерциришта већ морају да буду спремни да се одмах построје кад командир одељења командује "Збор!"

Поред практичног рада на егзерциришту, Јован и његови другови регрути, уче сваки дан по подне о организацији оружане силе. Прво су научили чинове у војсци; тако они сада знају да у војсци нема два равна човека. Први чин је борац, па онда редом, разводник, десетар, млађи водник, водник, старији водник, потпоручник, поручник, капетан, капетан прве класе, мајор, потпуковник, пуковник, генералмајор, генерал-потпуковник, генерал-пуковник и маршал. Десетари и млађи водници и водници командују одељењем војника. Старији водници, потпоручници и поручници командују водом. Капетани и капетани прве класе командују четом. У артиљерији капетан командује батеријом. У ваздухопловству капетан командује авио-одељењем а у коњици ескадроном. Мајори или потпуковници командују батаљоном или дивизионом. Пуковници командују пуком у свима родовима војске. Генерали командују

бригадама, дивизијама, корпусима и армијама.

На часовима теорије у току следећих дана, Јован је научио да се војска дели на родове војске. Ти родови војске су: пешадија, артиљерија, коњица, инжињерија и оклопне јединице. Ови родови војске воде борбу и често се зову и главни родови војске. Поред њих, постоје и разне службе које помажу родове војске у раду. Те службе су: санитарска, ветеринарска, служба везе, артиљериско-техничка, инжињериско-техничка, хемиска, итд. Затим је Јован научио да се за армију стара Секретаријат армије, за ратно ваздухопловство Секретаријат ратног ваздухопловства а за ратну морнарицу Секретаријат ратне морнарице и да су та сва три секретаријата уједињена у Секретаријат народне одбране. На следећим часовима Јован је чуо да су чиновници у ратној морнарици слични чиновницима у армији, само да се борци у морнарици зову морнари. Тако чиновници у морнарици су: морнар (друге и прве класе), млађи водник, водник и старији водник, поручник корвете, поручник фрегате, поручник бојног брода, капетан корвете, капетан фрегате, капетан бојног брода, контра-адмирал, вице-адмирал и адмирал. У ваздухопловству су чиновници исти као у армији. Сви борци, разводници и десетари зову се војници; водници су подофицири; потпоручници, поручници и капетани су нижи официри, а мајори, потпуковници и пуковници су виши официри. Генерали се још зову "генералитет." Сада Јован и сви његови другови могу да распознају чиновнике.

Да би добили потребну издржљивост и вештину регрути поред пешадиског егзерцира имају и друге физичке вежбе. Тако на пример они се вежбају у савлађивању препрека. Они уче како да савладају оградe, како да скачу и како да се провлаче кроз уске просторе.

Једнога дана су их повели на марш. Морали су да пређу двадесет и пет миља за осам часова. Другом приликом су војници изашли у планине и преноћили у биваку. Тамо су спавали под малим шаторима. Следећег дана враћени су у касарну камионима. На теориским часовима научили су да се кретање дели на путовање, маршевање и борбено кретање а становање на биваковање, логоровање и кантоновање. Примена једног или другог вида кретања или становања зависи од борбене ситуације.

4 - ОБУКА С ОРУЖЈЕМ

- 4-0 Гађање пушком у циљеве (у мете)
- 4-1 Вежбање у борби ножем (бајонетом)
- 4-2 Бацање ручних бомби
- 4-3 Гађање пиштољем
- 4-4 Ставови за гађање
- 4-5 Руковање митраљезом
- 4-6 Гађање хаубицом и минобацачима

Важан део регрутске обуке је гађање бојевом муницијом на стрелишту. Војници долазе на стрелиште, ту добијају муницију и пошто изађу на ватрену линију гађају из пушака у мете. После гађања сваки расклапа своју пушку и чисти делове пушке: цев, затварач, магацин, кундак и нишане (предњи и задњи). Подофицири их испитују о оружју јер сваки војник мора добро да зна делове оружја. Од својих командира водова они сазнају о врстама ватре. Тако сада знају да се ватра дели по начину извршења на јединачну, плотунску и рафалну, по правцу дејства на фронталну, косу, фланкирну, унакрсну и леђну, по тактичкој намени на запречну, концентричну и заседну.

Сваког дана, када су радили пешадиски егзерцир, четни старешина водник Павловић издвајао је по једног регрута и вежбао га у борби ножем. Војник стави нож на пушку и по водниковој команди "Боди!", боде у цак напуњен сламом. Поред тога сви регрути уче и како се рукује другим оружјем - како се бацају ручне бојеве бомбе, како се гађа пиштољем и који се ставови употребљавају за гађање пушком. Војник најчешће гађа из четири става: лежећег, седећег, клечећег и стојећег. Такође регрути уче и руковање митраљезом, а неки од њих се специјализирају у гађању топом, хаубицом и минобацачем. Пешадија је данас наоружана многобројним оружјима и постала је универзалан род војске. У току последњег рата она је добила бестрајне топове 75 и 100 мм. Ти топови су одлични. Данас пешадија има и знатан број артиљериских оруђа.

Цела обука је убрзана јер је држава у рату и потребно је да се војници што пре успособе за борбу. Чим се обука заврши они ће бити послани у борбу. Зато се сваки од њих труди да што боље научи оно што му показују старешине.

5 - ПОЛОЖАЈИ НА ФРОНТУ

- 5-0 Артиљериски двобој на фронту
- 5-1 Стрељачко одељење у рововима и на ватреним положајима
- 5-2 Постављање жичаних препрека ноћу
- 5-3 Непријатељско осветљавање захтева опрезу
- 5-4 Један камуфлирани тенк
- 5-5 Постављање мина
- 5-6 Један оброк у рову

Јован је ускоро послан на фронт као попуна једне чете. Дивизија у којој је та чета налази се у одбрани и у првом ешелону борбеног поретка. Одбрамбени положај дивизије се протеже поред Велике Реке. Кад је Јован пролазио кроз положај идући ка својој чети видео је артиљериски двобој између наше и непријатељске артиљерије. Наша артиљерија се труди да ућутка непријатељску и да добије ватрену надмоћност.

Јованова чета се налази у стрељачком заклону. Она има наређење да продужи и повеже ровове и да направи читаву мрежу стрељачких заклона и саобраћајница. Командир његовог вода му је показао његово место у стрељачком заклону, одредио му поље запречне ватре испред предњег краја положаја и објаснио му шта треба да ради у случају непријатељског напада.

У току следеће ноћи Јован је одређен да са једним малим одељењем војника поставља бодљикаве жице и преносне препреке пред фронтом претстражног положаја а на прилазима ка том положају. Док један војник побија коље у земљу други одмотава жицу са ваљка (са котура) и везује је за коље. Месец сија и омогућава рад војницима. Они раде вредно, јер ноћ брзо одмиче и нема много времена за рад. Док су они радили непријатељ изненада испалује једну ракету да би видео шта се ради пред нашим положајем. Јован и други војници одмах лежу на земљу да их непријатељ не би приметио. У току ноћи непријатељ је испалио више шрапнела (темперних граната), вероватно да провери своја артиљериска оруђа. Јован и други војници су се заклонили да би избегли губитке.

Следећег дана Јован и његови другови продужавају да утврђују претстражни положај на коме се налазе. Они постављају испред положаја замке и ракете и утврђују се што боље могу.

Идуће ноћи, Јован је отишао са неколико инжењераца придатих за технички надзор да поставља противпешадиске мине и противтенковске мине на прилазима ка положају. Они су радили брзо и вредно већи део ноћи и завршили су посао успешно. Кад су се вратили чекала их је топла храна. "Како овај обед прија после напорног ноћног рада!", мисли Јован седећи у рову и једући укусан пасуљ са сланином. Јован сада има времена да се одмори и да пише кући, али он не може много да каже у писму о себи и своме раду због ратне цензуре. Тако пролазе дани на фронту у очекивању неке веће борбе и акције.

6 - ОДБИЈАЊЕ НЕПРИЈАТЕЉСКОГ НАПАДА

- 6-0 Један непријатељски вод прелази реку ноћу
- 6-1 Карта (Скица) операција
- 6-2 Напредовање према нашим линијама
- 6-3 Један војник наилази на мину
- 6-4 Сечење бодљикаве жице
- 6-5 Бранилац гађа нападача
- 6-6 Повлачење са губитцима

Непријатељ шаље један вод у циљу извршења напада са ограниченим циљем. Ојачани вод прелази реку да изврши тај пробни напад на наш положај. Под заштитом ноћи војници непријатељског вода газе реку држећи пушке изнад глава. Река је на томе месту газна и досеже људима до груди.

По преласку реке непријатељски војници се нечујно привлаче нашем положају, али противпешадиске мине постављене претходне ноћи чине своје. Један од непријатељских војника је нагазио на мину. Она експлодира и наноси губитке нападачу. Непријатељ се открио и војници наше претстраже су на опрези. Непријатељ продужава кретање и долази до наших препрека од бодљикаве жице. Нападачеви војници секу жицу маказама за сечење жице и секачима жице. Они успевају убрзо да просеку више пролаза кроз наше препреке. Међутим, чим су почели да се провлаче кроз препреке, сва наша оруђа са положаја борбеног осигурања отварају снажну и добро регулисану ватру на нападача. Комбинована митраљеска, пушчана и артиљериска ватра изненађује нападача, наноси му губитке и приморава га на повлачење са знатним губитцима. Наша артиљерија продужава да гађа отступајући непријатељски вод кад овај уђе у мртве углове и нетучене просторе где наша пешадиска бришућа ватра не може да допре. Непријатељски вод бежи преко реке носећи рањенике и оставља неколико мртвих пред фронтом нашег положаја.

После овог напада, командант наше дивизије одлучује да реорганизује и прегрупише претстражу. Свака јединица добија свој отсек и границу своје зоне осигурања и обезбеђења. Јован је послан на главни одбрамбени положај да учествује у организовању истог. Тамо су одређене реперне тачке за митраљезе и бацаче. Пуковски центар за управу ватром обавестио је јединице телефоном о плану ватре показујући им како су планиране за-пречна ватра испред предњег краја и концентрације ватре разних оруђа. Пошто је уређен главни положај Јован је послан да учествује у уређењу другог (или међуположаја). Онда је његов батаљон посео положај за кружну одбрану.

- 7-0 Штаб пука
- 7-1 Вођа патроле упознаје своје људство са задатком
- 7-2 Група напредује прикривено
- 7-3 Вођа патроле употребљава доглед да осмотри непријатељске положаје
- 7-4 Примећени су возила и тенкови да се крећу друмом
- 7-5 Прикривени (камуфлирани) артиљериски положаји
- 7-6 Вођа патроле рапортира

Командиру Јованове чете је наређено да пошаље једну патролу преко реке да извиди непријатељске положаје и да се врати са што више података важних за наше обавештавање. Командир чете је позвао једног од командира одељена и на своме командном месту даје му задатак по карти. Служећи се координатама на карти, командир чете показује командиру одељена тачно куда патрола треба да иде и која обавештења треба да прикупи. После овог, командир одељена, који је стари и искусан војник, прикупља своје војнике, обавештава их о задатку који му је доделен. Он такође прегледа њихову одећу и опрему да би се уверио да опрема неће правити никакав шум у току извршена задатка. Пошто може да се деси, да у току извиђања војници у патроли буду раздвојени, командир одељена им одређује зборно место и уговорени знак као и правац бусоле који ће користити да би достигли одређени циљ и да би могли да се врате.

Јован је такође изабран да иде у патролу. Ово је први пут да он иде у патролу. Баш пред зору, Јован прати вођу патроле на место где један јек од бодљикаве жице затвара пролаз кроз жичану препреку. Они пролазе кроз препреке и за кретање користе прикривене правце, као јаруге и шумарке, да би избегли додир са непријатељем. Дан их затиче на једном прикривеном положају дубоко у унутрашњости непријатељских линија. На извесно отстојање од патроле постављени су осматрачи да давањем узбуне спрече свако изненађење од стране непријатеља у случају да се он приближи месту где лежи патрола.

Вођа патроле осматра непријатељске покрете својим догледом и види многобројна моторна возила која се крећу низ један добар друм. У колони се налазе такође тенкови и самоходна артиљерија. Он такође уочава јака утврђења која омогућавају непријатељу да се упорно брани. На одбрамбеној линији се налазе бункери и прикривена (камуфлирана) оруђа. Препреке од бодљикаве жице и препреке против борних кола су постављене испред целог положаја. Пошто је уцртао положаје и места оруђа у једну скицу, вођа патроле наређује патроли да се врати и они се опрезно и прикривено враћају ка сопственим линијама. Задатак је успешно извршен.

Дошавши на четни положај, вођа патроле одлази командиру чете и подноси му подробен извештај по карти. Обавештења добивена од вође патроле послана су одмах у штаб дивизије, где су заједно са другим обавештењима добивеним из других извора послужила разним командантима за доношење важних одлука.

8 - БОМБАРДОВАЊЕ КОНЦЕНТРАЦИЈЕ ТРУПА

- 8-0 Извиђачки авион осматра колону тенкова, камиона и артиљерије који се крећу на југ
- 8-1 Обавештајни официр рапортира команданту дивизије
- 8-2 Лаки бомбардери и ловци полећу
- 8-3 Митралирање непријатељске колоне
- 8-4 Бомбардери уништавају тенковску колону
- 8-5 Авион погођен митраљеском ватром
- 8-6 Два авиона су оборена, пилот се спасава падобраном

Пошто су обавештена, која је Јованова патрола прикупила, послана вишем штабу, извиђачки авиони су упућени да извиде непријатеља. Авиони примећују једну дугу колону тенкова и разних моторних возила на путу који води ка фронту. Они су одмах радиом известили штаб дивизије. На основу ових извештаја, обавештајни официр у штабу дивизије подноси један сажет извештај команданту дивизије. Командант одлучује да се непријатељска колона нападне из ваздуха и растроји пре него што стигне на фронт. Он наређује ескадрили лаких бомбардера да одмах нападне колону.

Лаки бомбардери полећу са својег истакнутог радног аеродрома и за неколико минута уочавају непријатељску колону. Они је одмах нападају бомбама и митраљеском ватром. Дејство авиона је врло снажно и успешно. Многа возила су погођена и људи побијени или рањени. Једна тенковска колона је скоро потпуно уништена бомбардовањем. Тенкови горе. Неколико тенкова који нису погођени отварају ватру на авионе из митраљеза и противавионска ватра погађа два наша авиона. Пилот једног авиона искаче падобраном позади наших линија и тако се спасава. Његов авион удара у земљу и крши се. У исто време наша оруђа су отворила снажну запречну ватру да непријатељу спрече употребу концентрациске просторије. Тако је непријатељ спречен да добије појачања, изгубио много ратног материјала а такође претрпео знатне губитке у људству.

9 - ПОЧЕТАК ВЕЛИКОГ НАПАДА

- 9-0 Штаб дивизије планира напад по карти
- 9-1 Авион ствара димну завесу дуж реке
- 9-2 Прелажење реке у гуменим понтонима
- 9-3 Приближавање непријатељским линијама; бацање пушчаних бомби
- 9-4 Један непријатељски положај је неутралисан употребом пламенобацача
- 9-5 Бранилац се предаје
- 9-6 Мостобран с оне стране реке је обезбеђен

Један курир из штаба армије донео је у штаб дивизије поверљива наређења. Наређења садрже директиве за предузимање офанзиве и у штабу дивизије се сада грозничаво ради на пројектовању офанзиве. Командант дивизије, генерал-потпуковник Којић, прво процењује ситуацију, узимајући у обзир сопствене снаге и податке о непријатељу. Он процењује распоред обостраних снага, земљиште, време и наоружање. Пошто његовој дивизији претстоји напад са десантом то он цени правце напада, ширину и дубину реке, ток реке, брзину воде, итд. Уверава се да сваки план за напад поред осталог буде еластичан да има координирани план ватре и да у њему буде заступљен елемент изненађења. Напад најбрже и најлакше успева ако се непријатељ изненади. По извршеној процени ситуације, командант доноси одлуку и на основу ње начелник штаба, са својим помоћником и другим официрима штаба дивизије, одмах израђује заповести за напад.

Оперативне (Борбене) заповести које су увек поверљиве или строго поверљиве, издате су јединицама првог и другог ешелона дивизије. Према овим заповестима јединице су почеле да заузимају полазни распоред за форсирање реке. Тако су неке од њих отпочеле одмах кретање ка рејону прикупљања (5-12 км. од обале), неке ка очекујућем рејону (3-4 км. од обале), на које су морале стићи двадесет и четири часа пре почетка форсирања. Неколико сати пре почетка форсирања Јованова чета је прошла са очекујућег рејона на полазни рејон (1-2 км. од обале) и стигла је на исти пред зору. На полазном рејону чета је одређена у први талас. На уговорени знак чета је отишла на полазну линију (200 метара од обале). Пред овом линијом чекали су понтонирци са чамцима. Са ње су се војници укрцали брзим покретом у чамце. Сваки чамац има два понтонира који управљају чамцем и возе га куда треба.

Пред почетак десанта наша артиљерија отвара јаку баражну ватру и добија ватрену надмоћност над непријатељем. Авиони и димни генератори стварају димне завесе дуж реке да би прикрили наше покрете и држали непријатеља у неизвесности о месту десанта на реци. Док наш пешадиски ешелон напушта полазну линију у циљу преласка реке подржавајућа ватра прикива непријатеља за земљу. Први талас прелази успешно и појачава се узастопним таласима делова наше дивизије.

Иако је напад каналисан, Јованова чета успева да достигне један добар нападни положај. Употребљавајући ватру у покрету, чета успева да приђе непријатељу и да га растроји. У неким случајевима употребљавају се пламенобацачи. Они бацају пламен кроз пушкарнице бункера да би се непријатељ

натерао да изиђе из бункера и да се или преда или, ако он то неће, да га се уништи. Непријатељ предузима противнапад са циљем да баца наше трупе у реку. Противнапад бива одбијен, преживели непријатељски војници се предају и наш мостобран се проширује. Тако је прва фаза десанта свршена успешно по наше трупе уз релативно мале губитке. Ноћ затиче наше трупе на мостобрану на територији заузетој у току дана. Артиљерија продужава дејство и преко ноћи, да не дозволи браниоцу да се прикупи и реорганизује.

10 - ВЕЛИКИ НАПАД У ПУНОМ ЗАМАХУ

- 10-0 Инжињерци граде понтонски мост
- 10-1 Артиљерија и тенкови прелазе реку
- 10-2 Уништење једне непријатељске отпорне тачке
- 10-3 Чишћење заузетих положаја (Борба прса у прса)
- 10-4 Ратни заробљеници се спроводе у позадину
- 10-5 Ручни реактивни бацачи (Базуке) се употребљавају против тенкова
- 10-6 Противтенковски топови у дејству

Увече истог дана кад су трупе заузеле мостобран, инжињерци (понтонири) граде понтонски мост. Мост је изграђен врло брзо и чим је завршен преко њега прелазе тенкови и артиљерија да појачају наш напад. Идућег јутра пешадија продужава напад са циљем да прошири мостобран. Тенкови су придати пешадији за њену подршку.

Станице за прислушкивање су постављене преко ноћи и патроле су одаслате да узнемиравају непријатеља и да му ако је могуће спрече да се укопа. Пешадија и тенкови следећег дана ујутро отпочињу напад са полазног положаја. Напад је снажан и добро планиран. У почетку пешадија вешто користи ватру и покрет, те успева да заузме јуришни положај. Са овог положаја најпре припрема јуриш ватром а затим врши јуриш и ангажује се у блиску борбу са непријатељем. Блиска борба је била дуга јер се непријатељ борио жилаво. Дошло је до многобројних борби прса у прса где је победа била на страни оног ко је боље руковао ручним оружјем. Сада су тек Јован и други војници видели колико је добро што је обука била онако строга те су они знали да се тако добро боре ножем.

Најзад су очишћени сви џепови (жаришта) непријатељског отпора. При томе је заробљен знатан број непријатељских војника. Заробљеници су одмах спроведени у позадину. Наше трупе продиру дубље у непријатељску територију водећи добро рачуна да не образују неку опасну кривину (клин) у своме фронту. Наша командна места се померају унапред. Непријатељ употребљава снајпере, противтенковска оруђа и хемиска средства да успори или задржи наш напад. Наше трупе брзо успевају да неутралишу хемиска средства и да избаце из строја противтенковске топове и базуке. Бестрзајна оруђа која непријатељ употребљава уочена су по блеску и наша артиљерија и тешки бацачи их убрзо уништавају. Наша пешадија успева да својим средствима уништи непријатељске реактивне бацаче који су ометали напредовање наших тенкова. Напад се продужава успешно и све више почиње да личи на пробој.

11 - ИСПИТИВАЊЕ РАТНОГ ЗАРОБЛЕНИКА

- 11-0 У шатору обавештајног официра
- 11-1 Заробљеника претражују одмах по заробљавању
- 11-2 Заробљеникове ствари су на столу
- 11-3 Обавештајни официр се труди да се спријатељи са заробљеником
- 11-4 Заробљеник даје своје личне податке
- 11-5 Заробљеник даје важна обавештења о непријатељским јединицама
- 11-6 Заробљеника спроводе натраг у логор

У позадини дивизије један извежбани обавештајни официр испитује једног ратног заробљеника са циљем да од њега добије важна обавештења. Пре почетка испитивања он наређује стражару да претражи детаљно заробљеника. Истина је, заробљеник је претражен чим је био заробљен, али је то претраживање извршено у циљу проналажења оружја, док сада обавештајни официр жели да види шта тај заробљеник има код себе од докумената. Стражар налази код заробљеника његову војничку исправу (буквицу), и лични знак. Обавештајни официр разговара са ратним заробљеником и у пријатељском разговору проверава личне податке. Он срањује податке које му даје заробљеник са онима из заробљеникове војничке исправе.

Обавештајни официр говори течно заробљеников матерњи језик и пошто је добар психолог убрзо задобија његово поверење. Официр зна тачно да заробљеник припада Другом одељењу, Првог вода, Треће чете, Трећег баталона, Педесет седмог пешадиског пука, али га он поново пита да се увери да заробљеник не лаже. Пре него што иједно обавештење прими као тачно, он га проверава помоћу података које је добио из разних других извора. Заробљеник је сељак, прост и добар човек и он даје нашем обавештајцу врло важне податке о непријатељским трупима. Обавештајни официр користи и карту за свој рад и заробљеник му показује на карти места непријатељских јединица. Испитивање тече брзо и свршава се успешно по нас.

По завршеном испитивању стражар одводи заробљеника натраг у заробљенички логор. Ако су информације које је дао истините и корисне, он ће бити опет позван на испитивање. Иначе сви заробљеници се спроводе у позадину фронта и чувају у логорима за ратне заробљенике до свршетка рата. Ово је према Конвенцији за ратне заробљенике коју су потписале скоро све државе. Пошто је ова Конвенција потписана у Женеви, она је позната и под именом Женевска конвенција. У Женеви се налази централна канцеларија за ратне заробљенике.

- 12-0 Продирање и окружавање јаким непријатељских снага
- 12-1 Тенкови и коморе са свим потребама напредују
- 12-2 Под заштитом авиона
- 12-3 Бомбардери нападају индустриска постројења у дубокој позадини
- 12-4 Ловци нападају бомбардере
- 12-5 Бомбардовање аеродрома и уништење непријатељских авиона на земљи
- 12-6 Разорени непријатељски положаји

Наше трупе су успеле да пробију непријатељске линије. Пробој је успео захваљујући масовној концентрацији ватре и координираном раду пешадије и тенкова. Делови наше пешадиске дивизије, по извршеном пробоју врше обухватни маневар лево и десно од места пробоја, ка крилима непријатељског фронта. На тај начин оне окружавају јаке непријатељске снаге.

Оклопне јединице су чекале на овај пробој спремне. Једна колона која има патролу извиђачких кола на челу, а затим претходницу и главнину, кренула је и брзо напредује према непријатељској позадини. У тежњи да се одвоји (одлепи) од наших трупа, непријатељ брзо отступа више километара, али агресивна акција команданта наших трупа спречава непријатељу да се реорганизује. Наш командант упућује једну гонећу колону и ова обара одбрану једног на брзу руку организованог непријатељског положаја. У току гоњења везе у гонећој колони одржаване су радиом. Жаришта отпора за чије уништење треба много времена обиђена су и остављена да их очисте специјалне трупе.

Кад год би наше трупе застале у току гоњења ради поуне и поправке возила, оне би организовале покретну одбрану у циљу спречавања изненађења.

У међувремену један део ратног ваздухопловства је бомбардовао индустријске центре у непријатељској позадини. Непрекидни налети ваздухопловства ослабили су морал непријатеља. Авиони су били одређени и за заштиту већих колона које су се кретале кроз пробој у непријатељском фронту. Они су заштитили крила и дејствовали као извиђачи. Ваздухопловство је такође разорило непријатељске аеродроме и ваздухоплове да би спречило нападе на наше напредујуће трупе.

Непријатељ је приморан да напусти или да уништи велике количине опреме дуж пута којим се повлачи. Запреке које је непријатељ поставио на путевима лако су уништене од стране напредујућих оклопних снага. Напредовање предњих ешелона је тако брзо да заштитница оклопних снага има много теškoћа да сустиже главнину.

13 - КОНВОЈ БРОДОВА СЕ КРЕТЕ

- 13-0 Конвој бродова на мору
- 13-1 Оперативска карта показује велики координирани напад са копна и с мора
- 13-2 Укрцавање трупа и материјала
- 13-3 Брод наилази на пловешу мину
- 13-4 Подморнице нападају конвој
- 13-5 Подморница погођена дубинском бомбом
- 13-6 Авиони полећу са носача авиона

Јован је био у нашим експедиционим снагама којима је био задатак да ослободе један савезнички народ који је био нападнут од непријатеља. Непријатељске снаге које су продрле на тло нашег савезника већ су уништене или заробљене. Јованова дивизија је повучена са фронта у позадину, где је попунила губитке претрпљене у борби. Ту се дивизија одмориле и ускоро била спремна за нове потхвате.

Иако наше и савезничке трупе успешно напредују по извршеном пробоју, виша команда у циљу постизања пресудног успеха наређује једну комбиновану поморско десантну операцију. У ту сврху и Јованова дивизија се укрцава на један десантни брод. Јакe поморске снаге одређене за тај задатак састоје се из носача авиона, бојних бродова, крстарица и других ескортних бродова. Пошто је добијено одобрење за излазак из луке, командант снага одређених за задатак, по чину адмирал, наређује излазак конвоја из луке и отвара запечаћену заповест. Конвој има наређење да нападне једну тачку на непријатељској обали и то што пре. Због тога конвој мора да плови што брже ка одређеном циљу.

У току пловидбе један од бродова у конвоју наилази на пловешу мину и тоне услед експлозије мине баш кад се конвој приближава непријатељској обали. Преживело људство са потонулог брода спасавају други бродови и конвој продужава пловидбу ка своме циљу.

У току пловидбе наређено је замрачивање на бродовима да би се отклонило превремено откривање конвоја од стране непријатеља. Упркос тих мера тајности једна непријатељска подморница уочава конвој и извештава радиом своју базу. Подморница покушава да торпедира (торпедује) неке бродове, али промашује циљ и бива откривена. Брзи разарачи који прате конвој обавештени су и крећу пуном брзином ка месту где је подморница примећена. Помоћу прислушних апарата разарачи утврђују место подморнице и бацају у воду дубинске бомбе. Бомбе експлодирају под водом на разним унапред одређеним дубинама и једном од њих постигнут је директан погодак. Подморница се делимично појављује на површини пре него што тоне на дно.

Док се конвој приближава одређеној тачки на непријатељској обали, бомбардери за обрушавање полећу са носача авиона са циљем да нападну и разоре непријатељска постројења.

14 - НЕУСПЕЛО ИСКРЦАВАЊЕ НА ОБАЛУ

- 14-0 Приближавање обали
- 14-1 Авиони штите амфибиску операцију
- 14-2 Искрцавање на обалу
- 14-3 Непријатељ одбија амфибиску операцију
- 14-4 Отступање на брод
- 14-5 Повлачење експедиционих снага
- 14-6 Указивање прве помоћи рањеницима

Конвој стиже на циљ. Амфибиске јединице су претходно биле упознате са операцијом помоћу аерофотоснимача. Цела обала на томе делу је била детаљно снимљена. Бродска артиљерија почиње да бомбардује обалска утврђења регулишући своју ватру помоћу осматрања и јављања из авиона. Први талас десантних трупа, састављен од амфибиских возила, искрцава се у циљу напада обале и добијања ослонаца на обали за даље искрцавање трупа. Један официр је био одређен за команданта мостобрана. Десантна средства убрзо прилазе обали и искрцавају појачања. Авиони са носача авиона стварају заштиту мостобрана и официри за везу употребљавају ове авионе према потреби за бомбардовање и митралирање тачно одређених циљева. Нападне трупе наилазе на минско поље. Оне проналазе мине помоћу миноистраживача, дезактивирају их и понегде се пробијају кроз појас мина.

Непријатељ хитно упућује трупе, тенкове и артиљерију ка луци ради одбијања инвазије. Командант савезничких инвазионих трупа наређује повлачење трупа. Трупе се повлаче у реду ка луци. Добра управа ватром и јака дисциплина ватре у оквиру унапред брижљиво смишљеног плана ватре омогућавају савезничким трупам да задрже непријатеља краће време. Трупе успевају да се повуку и укрцају на бродове. Конвој се после тога креће натраг. На бродовима, за време пловидбе кући, болничари и лекари указују помоћ рањеницима.

Још док је конвој пловио морем, један радиограм (депеша) извештава команданта да напад његових снага није био узалудан. Главни напад против непријатеља на његовој територији извршен је на другом месту. Напад експедиционих снага је био диверзиони напад са циљем везивања снага. Јаке непријатељске снаге су биле приковане за луку баш у најкритичнијем периоду по непријатеља, када је вршено прикупљање наших трупа за главни напад.

15 - ПАДОБРАНЦИ ПОЗАДИ ЛИНИЈА

- 15-0 Падобранске јединице се спуштају позади линија
- 15-1 Карта са описом циља падобранаца
- 15-2 Напредовање ка циљу
- 15-3 Евакуација рањеника хеликоптером
- 15-4 Читање бусоле (компаса)
- 15-5 Захтевање артиљериске подршке
- 15-6 Подршка је добивена

Главни напад наших трупа против непријатеља изведен је претходним бацањем падобранаца на једну одређену зону позади непријатељских линија. Чим су се спустили и реорганизовали, они су отпочели напад на важан центар непријатељских комуникација и раскрсницу путова. Ваздушно десантна основица је проширена и један непријатељски аеродром је заузет.

Чим су падобранци заузели аеродром, ваздушно десантна појачања почињу да пристижу ваздухом и хеликоптери почињу да евакуишу рањенике. Ваздушни мост, помогнут од ловачког ваздухопловства даје овоме вертикалном мостобрану потребну ваздушну подршку. Један од наших водова је задржан у своме напредовању јаком ватром из једног митраљеза који се налази на једном амбару. Командир вода чита компас и помоћу њега утврђује место непријатељског митраљеза. Затим ручним радиопримопредајником позива минобацачку јединицу и захтева да она својом ватром уништи непријатељски митраљез. Ватра минобацача уз добру коректуру командира вода ускоро неутралише непријатељски митраљез. Напредовање се продужава.

- 16-0 Фотографисање тајних докумената
- 16-1 Скривање докумената која ће доцније однети други члан исте шпијунске организације
- 16-2 Узимање докумената
- 16-3 Радио емисија са скривене радиостанице
- 16-4 Агент службе безбедности хвата човека који снима (фотографише) у близини војних објеката
- 16-5 Осуђен од војног суда
- 16-6 Погубљење стрељањем

По повратку конвоја у базу, Јованова јединица је одређена да врши осигурање у позадини фронта. У тој зони је радила једна добро организована непријатељска шпијунска мрежа. Та организација је прикупљала податке и саботирала ратни потенцијал наше оружане силе.

У једној кући, у којој је смештена лабораторија за истраживање, постављена је прикривено телефизиска камера. Кроз ову камеру органи службе безбедности су приметили једног човека осумњиченог за шпијунажу како фотографише тајна документа. Један од наших тајних агената га је пратио и видео кад је ушао у једну јавну библиотеку у којој одржава везу са другим шпијуном. Он користи књиге и у њих ставља фотографске снимке. Други шпијун узима снимке и односи их. Агенти прате и овог новоуоченог шпијуна. Идући за њиме долазе у једну зграду у чијем подруму се налази једна јака предајна радиостаница помоћу које шпијуни одржавају везу са својим претпостављенима. Трећи шпијун је ухваћен близу једне фабрике за ратну производњу баш док је снимао постројења фотографским апаратом.

Хватањем ова три шпијуна и радиопредајне станице шпијунски ланац је раскинут. Један од ухваћених шпијуна изведен је пред преки војни суд. Пошто је саслушао доказе о кривицама шпијуна, суд га је према ратним законима осудио на смрт стрељањем. Стрељање су извршили војници Јованове чете и Јован је од њих чуо детаље о смрти шпијуна.

17 - НЕПРИЈАТЕЉСКА ИНФИЛТРАЦИЈА И ГЕРИЛА

- 17-0 Место контроле избеглица
- 17-1 Црвени крст помаже избеглице
- 17-2 Летци који позивају на предају бачени су из авиона
- 17-3 Непријатељски војни бегунац се предаје показујући летак
- 17-4 Непријатељски војници прикривени као избеглице провлаче се позади наших линија
- 17-5 Они почињу герилску акцију против колона натоварених разним потребама
- 17-6 Бацање у ваздух моста на кључном положају

Јованова дивизија је ускоро смењена са дужности осигурања позадине фронта и послата опет у борбену зону. Наше трупе су већ продрле дубоко у непријатељску територију. Јованова дивизија добија задатак да води борбу против непријатељске гериле и да врши надзор над избеглицама. На свима путовима постављају се места за контролу и идентификацију избеглица које куљају путовима као реке. Избеглице напуштају градове и села око којих се воде борбе.

Избеглице су велики проблем. Оне ометају кретање комора са храном и ратним материјалом. Треба уложити много напора да се спречи да оне загуше и зауставе саобраћај на главним путовима. Црвени крст је поставио пољске кујне да храни избеглице и да им да привремено уточиште. Док се напад продужавао, непријатељских војника предавало се све више и више. Али, непријатељ није губио вољу за борбу. Он шаље своје герилце (партизане) прикривене међу избеглицама. Ови прелазе са избеглицама кроз наше линије у нашу позадину. Ове герилске снаге узнемиравају наше коморе нападајући их у теснацима и на раскрсницама. Такође они бацају у ваздух важне железничке мостове. Јованова дивизија ступа у акцију против герилаца. Командант дивизије користи покретне јединице и извиђачке авионе који својом координираном акцијом убрзо уништавају скоро све герилске снаге.

18- ЗАВРШНИ НАПАД НА ГЛАВНИ ГРАД (ПРЕСТОНИЦУ)

- 18-0 Завршни напад из више праваца како је планиран по карти
- 18-1 Уличне борбе у непријатељском главном граду
- 18-2 Непријатељ гађа са прозора и кровова
- 18-3 Ослободиоци одговарају ватром иза заклона
- 18-4 Мине изненађења
- 18-5 Гласноговорник са тенка позива непријатеља да обустави безнадежан отпор
- 18-6 Под опсадним стањем војна полиција контролише грађане

После извесног времена Јованова дивизија се враћа на фронт у састав главних снага које ће напасти непријатељски главни град. Падобранци нападају град са запада, док један здружени одред у јачини једног пука пешадије са придатом артиљеријом напада са истока. Главне снаге које се састоје из пешадије и оклопних јединица врше фронтални напад општим правцем југ-север.

Јованова чета уз подршку тенкова улази у град. Њу дочекује јака ватра са прозора и кровова кућа. Развија се жива улична борба. Борбе се воде од куће до куће, за сваку улицу и сваки блок кућа. Свака улица и сваки блок мора да се чисти од непријатеља пре него што трупе продуже напредовање дубље у град. Пешадија употребљава борбене групице од три човека до пет људи. Један део војника борбене групице напредује док га други део подржава ватром.

Пошто су наше трупе очистиле многе зграде од непријатељских бораца, шаље се један тенк са гласноговорником. Непријатељ се позива да обустави безнадежан отпор и да се преда. Позив је имао успеха и ускоро су борбе скоро сасвим престале. Одмах после престанка борби постављена је војна влада. Влада је одмах издала легитимације свим грађанима који су преживели уличне борбе тако да војне власти могу да контролишу њихово кретање.

Мали број наших неопрезних војника који су били похлепни за предметима за успомену био је рањен а неки су били и убијени од стране мина изненађења које је непријатељ поставио пре евакуације града.

- 19-0 Примирје је потписано
- 19-1 Труба свира прекид ватре. Трупe се веселе.
- 19-2 Велика војна свечаност (парада) са војном музиком
- 19-3 Одликовање једног хероја
- 19-4 Стварно заслужено унапређење
- 19-5 Разнода рањеника у болници
- 19-6 Комеморација (Одавање почести) мртвима

Заузеће непријатељског главног града сломило је непријателу вољу за борбу. Непријатељ је убрзо послао једног генерала да потпише уговор о примирју. Непријатељ је примио услове примирја, тј. предаје. Примирје ступа на снагу у поноћ. У међувремену објављено је привремено обустављање непријатељстава што је у ствари значило да су испаљени последњи метци. Победничка парада наших трупа врши се у главној улици непријатељског главног града. У поноћ истог дана труба објављује прекид ватре на свима фронтovima. Војници су са задовољством чули звуке трубе и изразили своју радост скакањем, грмењем, бацањем шлемова у вис и певањем.

У току неколико месеци после почетка примирја, непријатељске трупе су демобилисане и савезници су се постарали да се бивши непријатељ преваспита за миран живот.

У нашој оружаној сили многи храбри и заслужни људи су одмах по престанку непријатељстава добили одликовања и унапређења. Предаја одликовања је извршена свечано пред стројем. Многи млађи официри чина поручника унапређени су за капетане. Демобилизација је ускоро почела и велике масе војника су пошле својим кућама. Многе ратне јединице су дезактивиране.

Јован је добио мало времена да посети неке своје другове који су били рањени у борбама и сада се налазе на лечењу у војним болницама. У једној болници Јован је угледао први пут, после дугог времена, једну Американку, војну болничарку.

По свршетку рата, војне власти су одлучиле да транспортују тело једног непознатог погинулог војника и да га сахране крај Гроба Незнаног јунака. На тај начин одано је признање свима војницима палим на бојном пољу. Јован који је већ добио чин млађег водника одређен је за пратиоца тела непознатог војника. Док се тело овог војника полагало да почива вечни сан, Јован се сећао својих првих дана у војсци и првог постројавања. Од тога дана он је прошао кроз много догађаја. Он сада осећа да је постао способан и искусан војник.

II ДЕО

М-1 ПЕШАДИСКО НАОРУЖАЊЕ

М-1-1 Бестрајни топ

Пешадиско пратеће оруђе калибра од 57мм до 105мм. Домет бестрајних топова 105 мм. при директном гађању је 2000 јарди или 1820 метара а при посредном гађању 8300 јарди или 7589 метара. Оруђе се састоји из цеви и постоља. Дејствује успешно против непријатељских митраљеза, топова, минобацача и тенкова.

М-1-2 Тешки митраљез

Аутоматско оруђе, 30 калибара или од 7,7 мм до 8 мм. Користан домет 2000 јарди или 1820 метара. Митраљез се састоји из два дела, оруђа и постоља. Пуни се или реденицима или оквирима. Брзина дејства око 600 метака у минути. Хлађење је ваздушно или водено. Митраљези образују скелет пешадиске ватре. Туку са успехом живе циљеве, аутоматска оруђа и нисколетеће авионе. Послуга оруђа се састоји из шест људи.

М-1-3 Пушка и карабин

Пушком и карабином су наоружани стрелци у пешадији. Пушком су првенствено наоружани борци у стрељачким четама а карабином старешине и неки послужоци пешадиских пратећих оруђа. Калибар и пушке и карабина је од 7 мм до 7,9 мм. И пушке и карабини се пуне оквирима од по 5 и више метака и спадају у групу полуаутоматских оруђа. Метак за ова оруђа (као и за митраљезе) састоји се из зрна, чауре, барутног пуњења и каписле. Користан домет пушке је 457 метара или 500 јарди а карабина 253 метра или 275 јарди. За ношење и пушке и карабини имају ремнике од коже или ланеног платна.

М-1-4 Ручни реактивни бацач или базука

Калибар оруђа је 3,5 мм. Домет 900 јарди или 823 метра. Оруђе је врло корисно за тучење тенкова и других оклопљених циљева. Руковање је врло просто и послужују га само два човека. Ових бацача има много у модерним армијама.

М-1-5 Пушчана бомба

Пушчана бомба се употребљава за тучење циљева иза заклона. Бомба се ставља на тромблон који се причвршћује на цев пушке. Бомба се избацује из тромблону испаливањем зрна из пушке. Користан домет бомбе је 290 јарди или 267 метара. Бомба се састоји из тела бомбе, упаљача и пуњења.

М-1-6 Аутоматски пиштољ

Пиштољем су наоружане старешине у војсци као и неки послужоци аутоматских оруђа. Пиштољ служи за самоодбрану. Калибар пиштоља је до 9

ма а користан домет му је до 50 јарди или 47 метара. Пиштоља има разних врста. Пуне се оквирима до 10 метака и појединачно у добош од 6-8 метака. Пиштољ се састоји из цеви, навлаке, руковата и магацина. Иако се зове "аутоматски" пиштољ дејствује само полуаутоматски.

М-1-7 Ручна бомба

Ручна бомба је оруђе за блиску борбу. Употребљава се пред јуриш за чишћење ровова, у уличним борбама и по кућама и најзад врло често у герилским борбама. Бомба се баца руком на 35 до 40 јарди или око 30 метара. Израђена је од ливеног гвожђа и тело јој је нарецкано да би се распрсла у што више парчади. Напуњена је јаким експлозивом са бризантним дејством. Јак тресак бомбе производи јако морално дејство а парчад наносе велике губитке. По нужди ручна бомба може да буде и одлично средство у борби против тенкова. Извежбани и храбри борци убацују бомбе кроз отворе тенка у куполу или под гусенице тенка и тако онеспособљавају тенк за кретање и борбу.

М-1-8 Нож (Бајонет)

Нож се ставља на пушку и употребљава се у блиској борби. Кад није на пушци нож се носи у канији на опасачу. Нож има сечиво, браник и руковат. Израђен је од финог челика и за време рата се оштри. Врх ножа је врло оштар (шиљат).

М-2 АРТИЛЕРИСКО НАОРУЖАЊЕ

М-2-1 Противавионски топ

Топ има два дела, оруђе и лафет. Лафет лежи за време покрета на осовинама и точковима. Кад потреба захтева точкови се скидају. Калибар топа је до 120 мм. Користан вертикални домет топа 120 мм је 16,500 јарди или 15087 метара. За гађање ваздушних и земаљских циљева оруђе има оптичке нишанске справе. Понекад у блиској борби против оклопних јединица топ може да гађа и без нишанских справа. Метак противавионског топа је сједињен и састоји се од зрна са упаљачем и разорним пуњењем и чауре са барутним пуњењем и капислом. Упаљач је темпирни а пред крај Другог светског рата употребљавали су се близински електронски упаљачи који су врло ефикасни.

М-2-2 Минобацачи

Минобацачи су оруђа са вертикалном путањом и употребљавају се за тучење дубоко заклоњених циљева у рововима, кућама, вртачама, увалама, јаругама, итд. Њих има разних калибара почев од 60 мм и 81 мм па до 4,2 инче. Користан домет варира према калибру оруђа и он је:

- за бацач 60 мм до 1988 јарди или 1715 метара
- за бацач 81 мм до 3290 јарди или 3008 метара
- за бацач 4,2 инче (или 100 мм) 4100 јарди или 4023 м.

Минобацачи су врло проста али корисна и ефикасна оруђа. Гађају минама (или бомбама) које су сличне авионским бомбама, са стабилизаторима који им одржавају правац кроз ваздух.

М-2-3 Лаки топ

Лаки топ је калибра 76 мм и има домет од 14000 јарди или 12800 метара. Топ се састоји из оруђа и лафета са точковима. Пуни се метцима који су по облику исти као код противавионског топа само што су одвојени и имају већи број барутних пуњења. Упаљач метка је ударни, темпирни или комбинација обају. Зрно се зове и граната. Лаки топ је у саставу лаке артиљерије и употребљава се за непосредну подршку и праћење пешадије у борби. Топ је моторизован или са коњском вучом.

М-2-4 Лака хаубица

Лака хаубица је оруђе калибра 105 мм са дометом од 12205 јарди или 11140 метара. Оруђе је слично лаком топу само му је калибар већи, домет мањи, зрно теже и путања кривља. Употребљава се за тучење заклоњених циљева и рушење фортификациских објеката. Припада пољској артиљерији за непосредну подршку пешадије у борби. Метак хаубице има исте делове као и метак пољског топа 76 мм.

М-2-5 Средњи топ

Овај топ је калибра 155 мм и има домет од 25715 јарди или 23513 мета-

ра. Припада пољској артиљерији и налази се у саставу и корпусне и дивизионе артиљерије и служи за посредну подршку пешадије у борби. Вуча му је редовно моторна. Оруђе има све делове као и други топови.

М-2-6 Средња хаубица

Калибар оруђа је 155 мм и оно припада пољској артиљерији. Налази се само у саставу корпусне артиљерије и служи за посредну подршку пешадије у борби.

М-3 НАДЛЕЖНОСТ У КОМАНДОВАЊУ

М-3-1 Чинови, њихове ознаке и одговарајући положаји у југословенској војсци

1 - Разводник

2 - Десетар

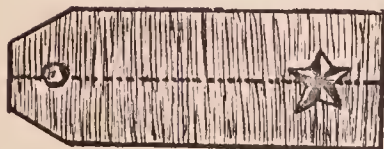
3 - Млађи водник (Командир одељења)

4 - Водник (Командир одељења)

5 - Старији водник (Командир одељења)

6 - Потпоручник (Командир вода)

7 - Поручник (Командир вода)

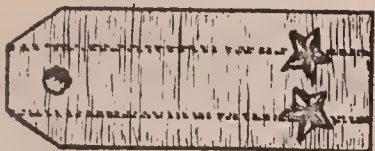
8 - Капетан (Командир чете, батерије, авио-одељења)

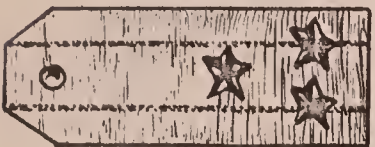
9 - Капетан прве класе (Командир чете, батерије, авио-одељења)

10 - Мајор (Командант батаљона, дивизиона, ескадриле)

11 - Потпуковник (Командант батаљона, дивизиона, ескадриле)

12 - Пуковник (Командант пука)

13 - Генералмајор (Командант бригаде)

14 - Генерал-потпуковник (Командант дивизије)

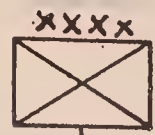

15 - Генерал-пуковник (Командант армије)

16 - Маршал

М-3-2 Организација јединица

Армија

Корпус

Дивизија

Бригада

Пук

Батаљон

Чета

Вод

Полувод

Одељење

М-4 РОДОВИ ВОЈСКЕ И СЛУЖБЕ

- М-4 1 Пешадија
- М-4 2 Артиљерија
- М-4 3 Оклопне јединице
- М-4 4 Инжињерија
- М-4 5 Служба везе
- М-4 6 Артиљериско техничка служба
- М-4 7 Хемиске јединице
- М-4 8 Транспортне јединице
- М-4 9 Војна полиција
- М-4 10 Финансиска служба
- М-4 11 Ађутантска служба
- М-4 12 Интендантска служба
- М-4 13 Падобранци (Ваздушно-десантне трупе)
- М-4 14 Судска служба
- М-4 15 Генералштабна служба
- М-4 16 Санитетска служба
- М-4 17 Женски корпус
- М-4 18 Војни свештеници
- М-4 19 Ратна морнарица
- М-4 20 Ваздухопловство

М-5 ЈЕДИНИЦЕ ВОЈСКЕ

Пешадија

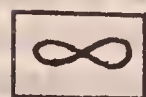
Артиљерија

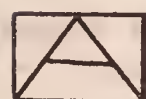
Коњица

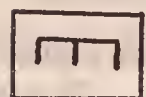
Оклопна пешадија

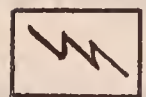
Ваздухопловство

Противавионска артиљерија

Инжињерија

Јединице за везу

Санитетске јединице

Јединице копнене војске

Јединице копнене војске организују се у:

- а) - Оперативне јединице и
- б) - Тактичке јединице. Тактичке јединице се деле у више и ниже тактичке јединице.

а - Оперативне јединице копнене војске

У оперативне јединице копнене војске спадају:

- Армија
- Корпус

Армија је променљивог састава. Понекад се састоји из 2 до 3 корпуса, понекад из 3 до 4 дивизије, а понекад се бригаде или дивизије и бригаде формирају директно у армије. Поред ових јединица армија редовно има и своје специјалне јединице и одговарајући апарат који је успособљавају за самосталан живот и рад.

Корпус је такође оперативна јединица променљивог састава и састоји се од дивизија (3) или дивизија и бригада или само бригада.

б - Тактичке јединице копнене војске

Тактичке јединице копнене војске се деле на више и ниже тактичке јединице. У више тактичке јединице спадају дивизија и бригада. У ниже тактичке јединице спадају јединице родова војске - чете, батерије, ескадрони, батаљони, дивизиони и пукови.

На слици М-5 шематички је претстављена организација копнене војске:

1 - Група армија

Група армија се састоји из 2 до 4 армије, једне ваздухопловне армије и органских и специјалних трупа.

2 - Армија

Састоји се из 2 до 3 корпуса и органских и специјалних трупа.

3 - Корпус

Састоји се од 2 до 4 пешадиске дивизије, једне тенковске дивизије и органских и специјалних трупа.

4 - Пешадиска дивизија

Састоји се из 3 пешадиска пука, дивизиске артиљерије, инжењерског батаљона, санитетског батаљона, тенковског батаљона, артиљериско-техничке чете, интендантске чете, чете за везу, штаба дивизије, дивизиске музике, извиђачке чете, чете војне полиције, штабне чете и штабног санитетског вода.

5 - Пешадиски пук

Састоји се из 3 стрељачка батаљона, једне тенковске чете, једне тешке минобацачке чете, једне чете служби, санитетске чете, и штаба и штабне чете.

6 - Стрељачки батаљон

Састоји се из 3 стрељачке чете, једне тешке минобацачке чете и штабне чете.

7 - Стрељачка чета

Ова чета има три стрељачка и један оруђни вод и штаб чете.

8 - Стрељачки вод

Овај вод има 3 стрељачка одељења и једно оруђно одељење и свој штаб.

9 - Стрељачко одељење

Има 9 људи наоружаних пушкама, пушкомитраљезом и аутоматима.

(ОПШТА КАРТА ЈЕДНЕ ВОЈНЕ)

Фазе похода (војне) су означене стрелицама. Операције илустроване у "Војним ситуацијама" означене су истим бројевима као и у ситуацијама.

Узроци рата

Северна Држава, која се налази северно од Велике Реке имала је комунистичко-тоталитарни режим. Иако је већина народа била против овога режима, ипак је комунистичка мањина била на власти више година. Она се одржавала на власти помоћу тајне полиције и терора. Наравно, режим је држао и јаку војску.

Јужна Држава има демократско уређење. Њени грађани су сами себи створили устав (конституцију), сами су бирали своју владу и живели су срећно. Односи између двеју држава нису били пријатељски. Ако би неки авион Јужне Државе случајно надлетео над територију Северне Државе, он је био оборен. Ако би неки рибарски брод случајно пришао обали, био је заробљен. Полиција Северне Државе је поступала грубо према грађанима Јужне Државе који су путовали по Северној Држави. Инциденти и сукоби су се низали. Дипломација је радила свим силама на изглађивању сукоба и у томе је имала дуго времена успеха.

Северна Држава је, сем тога, предузела у штампи кампању клеветана владе Јужне Државе, називајући је капиталистичком, ненародном, итд.

Најзад, једнога дана гранична стража Северне Државе је ухапсила рибаре Јужне Државе док су ловили рибу на Великој Реци. Сви напори Јужне Државе да се рибари ослободе остали су без успеха. Рибари су осуђени на робију као шпијуни. Огорчење је расло у Јужној Држави и слободна штампа је захтевала да влада заштити своје невинне грађане.

Северна Држава је наредила мобилизацију под видом маневара и почела да концентрише своје снаге на Великој Реци.

Јужна Држава је такође наредила мобилизацију и почела да концентрише трупе на северној граници.

I Фаза похода

Пред избијање непријатељстава, трупе обеју армија стајале су на обалама Велике Реке једне према другима. Трупе Јужне армије су имале строга наређења да не провоцирају и да ни у коме случају не прелазе реку која је била и граница и демаркациона линија.

Када је један вод трупа Северне армије прешао реку и покушао напад на положаје Јужне армије, био је одбијен са тешким губитцима.

У циљу прикупљања података о нападачу, команда трупa Јужне армије наредила је извиђање непријатеља. Извиђање је показало да Северна армија врши концентрацију јаких снага. Било је јасно да су њене намере агресивне. Командант Јужне армије имао је да се одлучи или да чека напад и да се брани на положајима јужно од Велике Реке и да тиме дозволи преносење рата на своју територију, или да сам пређе у напад. Он се одлучио за ово друго. Одмах је наредио да авијација изврши бомбардовање концентрације трупa и материјала. Док су авиони ово радили, у штабу команданта дивизије су се спремали планови и заповести за напад.

II Фаза похода

Напад Јужне армије је изведен уз снажну подршку авијације, тенкова и артиљерије. Поред свег снажног отпора трупa Северне армије, трупе Јужне армије су брзо створиле мостобран на левој обали Велике Реке. Понтонири су изградили понтонски мост и трупе су прешле преко моста и продужиле напад. Непријатељски положај је пробијен и јаке непријатељске снаге су опкољене и заробљене. Пробој је извршен на најосетљивијем делу положаја на преседлини дуж пута, који води за главни град Северне Државе. Положај је био разорен и бомбардовањем из ваздуха и од артиљерије. Отпор браниоца после пробоја је трајао кратко време, па је малаксао и маса опкољених трупa се предала. Његова резерва је међутим успела да се повуче на север у циљу организовања одбране на Малој Реци.

III Фаза похода

Пробојем положаја трупa Северне армије, завршена је друга фаза похода. Трупе Јужне армије су се спремале да продуже офанзиву на север и да заврше поход у своју корист. У циљу растројења отступајућих снага Северне армије, трупе Јужне армије су предузеле гоњење уз снажну подршку авијације. Непријатељ је ипак успео да извуче јаче снаге и да припреми положај за одбрану, на левој обали Мале Реке. Он је организовао један свој мостобран на десној обали Мале Реке и њиме је мислио да обезбеди свој главни град. Мала Река тече кроз равницу и њено ушће у море је јужно од Белог Залива. Ушће реке је ниско и мочварно и употреба тенкова и тежих возила је ограничена. Положај трупa Северне армије је био знатно краћи него на Великој Реци. Крила и бокови су били заштићени. Лево крило се ослањало на море а десно на Плаво Језеро. Команданту трупa Јужне армије је било јасно да ће напад на овај положај само са фронта бити врло тежак. Због тога се решио да предузме две помоћне акције - једну диверзију са поморско-десантном операцијом у близини Белог Залива и једну акцију помоћу падобранаца у позадину престонице (главног града). На овај начин он је веровао да ће успети да омете правилну употребу резерви противника и олакша рад трупa које нападају с фронта. Главни удар је имао да буде изведен у центар на главни град. Десантна операција је требало да буде једна чисто демонстративна акција, док су падобранци имали да учествују у заузимању града.

IV Завршна фаза

Ова фаза војне почела је десантом на полуострво код Белог Залива и скака-

њем падобранаца северно од главног града.

Непријатељ је употребио своју резерву против десантних трупа. Он је одбио десант и нанео му знатне губитке. Тактички, ова операција је била неуспешна, али стратегиски је потпуно успела јер је ангажовала извесне браниоачеве снаге и на тај начин олакшала главни напад трупа Јужне армије.

Напад падобранаца из позадине у вези са нападом с фроната се развијао успешно и пре него што је бранилац могао да привуче своје резерве, трупе Јужне армије су биле у главном граду. Морал трупа Северне армије је нагло опао. Акција његових герилаца је причињавала штете на окупираној територији, али она није могла да измени коначан резултат. Врховна команда Северне армије је увидела да би даљи отпор био безуспешан и зато је решила да потпише примирје.

М-7 ДЕО ПРОТИВНИЧКИХ СНАГА У МОМЕНТУ
ИЗБИЈАЊА НЕПРИЈАТЕЉСТАВА

У моменту избијања непријатељстава противничке снаге су биле концентрисане на обалама Велике Реке. Њихов распоред на источном делу фронта изгледао је овако:

а) Трупe Северне армије

Трупe Северне армије поселе су положаје на левој обали Велике Реке. Цео положај је био подељен на три отсека — десни, средњи и леви. Леви отсек је имао једну пешадиску дивизију. Овај отсек је био подељен на три пуковска рејона. Први пешадиски пук је држао десни рејон. Он је имао три батаљона у борбеном ешелону и један у резерви. На овоме рејону се налазио и један пук пољске артиљерије као и један пук тешких минобацача. Средњи рејон је држао главни друм. На овоме рејону је био један пешадиски пук са два батаљона у првом ешелону и једним у резерви. У близини друма је био један противавионски артиљериски пук. Најзад леви рејон је имао један пешадиски пук са три батаљона у борбеном ешелону. Позади левог рејона, био је штаб артиљериске бригаде и један артиљериски пук. Штаб дивизије је био на самој преседлини уз главни друм а позади њега се налазио један тенковски батаљон.

Око главног града је била концентрисана једна пешадиска дивизија. Делови ове дивизије, два стрељачка пука и један противтенковски артиљериски пук били су на десној обали Мале Реке. Једна артиљериска бригада од два артиљериска пука била је на левој обали. Око главног града је такође био распоређен један противавионски артиљериски пук.

Делови једне друге дивизије, један пешадиски пук, један пук тешких бацача, један тенковски батаљон (лаки) и један противавионски пук били су сконцентрисани око Белог Залива.

Најзад, на северу код великог индустриског града Беле Цркве, налазио се и један противавионски артиљериски пук који је штитио овај град.

Из целог поретка Северне армије види се да је највећа пажња поклоњена средњем рејону, јер су овде на релативно уском простору биле концентрисане најјаче снаге. Разлог за овако груписање снага је био јасан. Била је у питању важна комуникација.

б) Трупe "Ослободилачке армије"

Трупe ове армије су биле концентрисане на десној обали Велике Реке. Три пешадиска пука развила су девет батаљона у борбени ешелон. Најјаче груписање снага је било у центру, па на десном крилу а најслабије је било на левом крилу. Артиљерија се састојала од једне бригаде од два артиљериска пука, једног пука минобацача, једног противтенковског пука и једног противавионског пука. Штаб дивизије на овом армиском отсеку је био у близини главног друма.

Однос снага на овом делу фронта је био 1 : 1.

Наоружање обеју армија је било слично.

Морал трупа "Ослободилачке армије" је био бољи.

М-8 ТОПОГРАФСКИ ЗНАЦИ

- М-8 1 Железничка пруга (једног колосека)
- М-8 2 Аутомобилски пут
- М-8 3 Ненасут пут (Крчаник)
- М-8 4 Узвишење (поток утиче у реку)
- М-8 5 Мост, брана и електрична централа
- М-8 6 Аеродром
- М-8 7 Зграде (Куће)
- М-8 8 Њива
- М-8 9 Дрвеће
- М-8 10 Воћњак
- М-8 11 Ливада, пашњак
- М-8 12 Мочвара
- М-8 13 Телефонска и телеграфска линија
- М-8 14 Рудник
- М-8 15 Фабрика (Творница)
- М-8 16 Опсерваторија

LIBRARY OF CONGRESS

0 002 639 097 7

